

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor. Pentru ducerea la casă cu 30 bani în plus...

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani. Redacția și administrația: Strada Popliciei Nr. 15.

Coarda se întinde.

Inchiziția spaniolă vreme îndelungată și-a secerat jertfele din sinul nevinovaților. Terorismul jacobin și-a avut scurta domnie cu ajutorul șafodului.

că nu egătaș, care nu există, contra unei alte naționalități, adică a celei maghiare, a format motivul condamnării lui Victor Lazăr...

Sibiu, 26 Nov. 1902.

CALEA POCESILOR Ieri s'a inmanat redactorului nostru responsabil acuza pentru articolele improprietate...

Excepțiile se vor face, dar credem, că în zadar.

Din dietă. În afacerea Neasi a vorbit Vassonyi, care află de nepretiv, că într-o chestie, care e eminamente de resortul dreptului de stat...

La comisiunea de incompatibilitate e anunțat un caz referitor la deputatul Luriz, pentru pretinsă ținută nepatriotică.

Convenția financiară în Oronia. Prin proiectul de lege referitor la prelungirea valabilității convenției financiare cu Croația...

Din Austria. În cercurile politice din Viena se vorbește, că guvernul austriac nu se mulțumește cu aceea, ca parlamentul să voteze numai unele proiecte...

Nou constantinopol se vestește înființarea unui nou partid politic, cu numele Turcii federaliste. Scopul partidului este a împreuna pe baza dreptății toate elementele din imperiul sub stăpânirea Sultanului...

va apăre în curând în Geneva (Elveția), cu numele Federation Ottomane.

Nu se știe încă ce atitudine va lua Sultanul față de noul partid.

Soartea Macedoniei se pare preocupată tot mai mult diplomații. Din Constantinopol s'a anunțat, că ambasadorul englez de acolo solicită convocarea unei conferențe europene în chestia Macedoniei...

Contra anarhiștilor. Daily Telegraph e informat, că între Belgia și Italia decurg tratative pentru supravegherea mai severă a anarhiștilor.

Despre natura juridică a chestiunii române din Transilvania și Ungaria.

De Dr. Cassiu Maniu. (Urmasre). Despre puterea federalismului.

1. Ne trebuie mai întâiu o federațiune a provinciilor românești: Transilvania, Bănatul, Biharia, Sălajul, Sătmarul, Maramureșul.

2. Principiul federalist a învins Roma, a transformat imperiul lui Carol-cel-mare.

3. Sistemul federalist este singurul sistem prin care poate scăpa de opresiune o națiune neorganizată.

4. Adevărurile științei sociale trebuie aplicate între cei confederați.

România reprezintă principiul federalist, Ungaria principiul centralizațiunii, li-se impune dar imperios Românilor ca mai întâiu să se poată trece la sine, să se organizeze pe toate liniile...

Dacă populațiunea statului este compusă din elemente nevenimite, din națiuni care au suferim și afechțiuni, de unde se nasc rivalități, din națiuni cari au opinii și caracterul lor propriu și cari au începuturile organizațiunii municipale sau provinciale, un atare stat nu poate subsista decât...

Domnia teroarei însă și-a schimbat numai timpul și locul, căci se continuă și azi în secolul al doilea. Tăra, ai cărei guvernanți închizitori și-au înscris pe drapelul lor maxima de stat adobirea naționalităților este: Hungaria felix Uim!

Stând lucrul astfel să nu ni-se revăste interm când lealitatea noastră, dreptatea și considerația, ce o avem față de legi, fie bune, rele, ni-se răpăștește cu teamă și adusiere.

Domnul Păcășanu a fost declarat vinovat pentru că cartea sa conține o compilație de neadeveriri istorice cu scop de a agita în contra națiunii și contra legilor maghiare...

Un mortal venin se infiltrează în arterele vieții de stat și răul operează sgduind pacea dintre cetățeni, fără ca guvernanții noștri să se gândească, că a sosit timpul de a pune capăt sinistrului lor joc.

Incă mulți vor mai face cunoștință cu justiția maghiară; încă multe jertfe din sinul naționalităților vor mai reolama națiunile lor.

Coarda prea întinsă poate însă într-o bună zi să se rupă, ca nefastul lor joc să rămână numai o îngrozitoare amintire istorică ca și în hâșia spaniolă și teroarea jacobină.

Sântem prea în curatou tendințele guvernanților noștri și dacă cineva ar mai sta un moment la îndoaală despre posibilitatea unei împăcări îndrumăm la ultimele două loviri ce ni s'au aplicat.

Vorbească Clujul! Redactorul «Foi Pop.», autorul unei nevinovate schițe a lui Ioan Buteanu, care are mai mult timbrul unei novele, a fost tras înaintea juriului din Cluj, pe motivul că ar fi agitat contra statului, și Vinerea trecută a fost condamnat la patru luni temniță de stat și șase sute coroane amendă în bani...

Fără a mai reveni asupra conținutului broșurei inofensive din ori-ce punct de vedere trebuie să constatăm faptul,

turi de apă de ploaie; ici colea riscuie de cele rele lăsa pe pământul negru pete largi de purpură.

— Sapristii! strigă Onesyme, bureji sunt în abundență mare. N'ai decât să îți alegi.

— Da, replică Courouvre, numai cât e vorba să-ți alegi bine... Deschide-ți ochii!

— N'ai teamă, bureții mă cunosc... Și acum, copiii mei să ne împărțim lucrul... Dați la dreapta, eu trag în stânga și apoi ne vom întinde la Grupa merilor pădurești...

Onesyme începî foarte strădănit să scoțesească printre lăstarișe, plecându-se, ridicându-se și apoi puțin câte puțin dispărînd în dosul unei ridicături de teren.

— Ce străvăn băiat este bărbatul d-tale! zise Antoniu d-nei Dordelu, când se aflară numai singuri.

— Da, răspunse ea strimbînd puțin din gură, n'ar pute să faci rău nici unei mune... Și totuși, adăuse Cristina rîzînd, ar fi în stare să ne invenezine de oare-ce, cum se laudă, el se pricepe la de acete... Încât mă privește pe mine își mărturiseș, că eu nu mă pricep de loc la bureși.

— Ți voi arăta bureții, cari ai să-ți alegi, doamnă și apoi îi vei cunoaște îndată tot atât de bine ca și mine.

— Voi fi încântată să-ți fiu elevă, rezise ea aruncându-i o ochire galeșă, care îi turbură.

Deschizîndu-și briceagul ingenu în culoarea bronzului.

— Uite, zise el, de aceste poți să alegi fără teamă de a greși...

Ca să fie mai liberă în mișcările ei, Cristina ridicăndu-și și agățându-și cu aoe cu gămăli fusta rochiei, lăsă să se vadă două mici picioare și o parte a jamei rotunde.

Pe când Cristina aduna întruna la bureji, Antoniu nu putea rezista plăcerii să nu ochescă finele glezne acoperite cu ciorapi de mătăasă sură.

— Timpul acesta e potrivit pentru împărțirea de secrete; se pare că amurgul face conversațiile mai expansive, precum face în mod misterios mai gingașe privirile ce oamenii și le schimbă.

— Pe credința mea, zise Antoniu, nu credeam azi dimineață că să petrec o sără atât de plăcută.

— Și totuși ai stat mult pe obizueală și să vii la Senadeu... Aceasta se înțelege, locul nu e plăcut și te temei că o să te plictisești.

— De loc, dacă am existat să primisă invitația bunului Onesyme, am făcut-o din disrețiuine.

— Cum din disrețiuine?

— Dumezeul meu, da; mă gândeam că o să nimeresc la acești oameni tineri, cari își petrec încă luna de miere, și îi voiu intrerupe în petrecerile lor dragostene...

— Ah! protestă tinera femeie, pariez că dl Dordelu și-a băgat astfel de idei în cap?

— Oare m'am înșelat? întrebă Antoniu, strîngînd tot mai aproape de sine brațul Cristinei.

— Mai întâiu, eu îmi petrec mai adese-ori numai cu mine, fiind că bărbatul meu își petrece zilele la sticlărie... Și când ești singură n'ai nici o petrecere la Senadeu!

— Te plictisești acolo?... Într'adevăr? Mie, pare că mi-ar plăce.

— Bărbații își află totdeauna disrețiuine... Dar' când ești în aceeași țeară perdită... Sara, când sosește noaptea, adese ori mă simt tristă de-mi vine să plîng... Îmi zic, că parca cea mai bună a tineretii mele va trece într'astfel de gaură, că voiu îmbrățiși înaintea de vreme, și că nu visasem așa ceva.

(Va urma).

FOIȚA „TRIBUNEI“.

TENTAȚIUNEA.

De André Theuriel.

Traducere de I. E. P. (Urmasre).

— Nostime mai sînt și femeile! murmură Onesyme. Dumineca trecută am dus-o pe Cristina în codrul dela Florent; după o bucată de loc de o sută de pași îmi spunea că nu mai poate merge... Astăzi uite cum aleargă ca o potârniche!... Courouvre nu se depărta prea tare promișînd oazeșilor de sel un abundent cules. Oazașii de primel ploi de toamnă, urmate de două zile călduroase, bureții de toată specia stăteau lângă oaltă de pe sub arbori. În lumina roz-brună cu un reflect auriu care se strecura printre ramuri de toate părțile se vedeau sparved și formele lor bizare și colorate lor vii sau stinse. Prinț feregile înroșite se întindeau mănă-tăroale bondoace și pântecoace, bande de pita-vacii în colozarea perșee se resurfa în vaciitate de cere pe mușchi; albele ciulane pișcătoare întindeau ca niște cupe conșvitate pălăriei lor în care se aflau încă adunate câteva pică-

pătrunși în toate locurile. Confederațiunea Svevilor, Frâncilor, Alemanilor, Burgunzilor răsturnă marele imperiu.

Lubirea unității și cultul suvenirilor Romei au mai viețuit și după căderea domniei, dar părțile acestui tot mare nu aveau nici un simț de viață, deja înainte de a fi fost separate, nu mai doriau independența locală, simțeau lipsă de ordin, de comandă pentru-ca să se apere, pretindeau un cap, membrii singuratici numai un semn de viață arătau: necesitatea de a se reuni.

Așa se nascură marile monarchii. Teodoric, Clotar, Dagobert, Carol-cel-mare se păreau că au redat lumii imaginea imperiului roman, dar în monarchiile aceste precum și în imperiul roman cetățile, provinciile nu credeau în dreptul de a-și avea de grije, așteptau poruncă ca să se apere, eară până atunci bandele independente ale Normanilor, Saracenilor, Ungurilor ascultând de o pasiune comună — nu de porunci comune — confederate prin ura unităților mari, răsturnară aceste monarchii și arătară lumii spectacolul șerpelui cu multe capete de nou triumfând asupra șerpelui cu multe coade.

Pe la 1000 d. Ch. imperiul lui Carol-cel-mare slăbit dete voie la toate cetățile, burgurile domnilor de pământ de a-și ridica castele, de a se încunjura cu ziduri și provoacă pe toate popoarele a se apăra ele pe sine.

Cu zidurile aceste nouă s'a renăscut spiritul municipal, al ajutorinței împrumutate, al patriotismului local. Federațiunea cetățenilor Lombardiei umili pe Frederic Barbarossa, liga elvețiană umili casa austriacă, cea anseatică umili pe rind toate coroanele nordului, liga svevică face să înceteze brigandajul în Germania-superioară.

În secolul XVI individualismul s'a deșteptat spre a se apăra. Partizanii lui Carol V. aveau devise: »une foi, une loi, un roi« o confesiune, o lege, un rege, dar experiența a arătat mai multă putere în individualitatea cugețelor și a simțimentelor. Liga smalcadică l'a constrins pe Carol V. a acorda libertatea conștiinței stoarsă prin pacea publică dela Passau.

Procesul „Cărții de Aur“.

Cluj, 25 Nov. o.

Azi s'a terminat pertractarea procesului »Cărții de Aur« și s'a pronunțat sentința, care v'am făcut-o cunoscută pe cale telegrafică.

Sala tribunalului era îndesuită de public, când președintele br. Szentkereszthy a deschis ședința. Juri votanți au fost Szász Béla și Reibold; acuză o susține subprocurorul Daniel, ear' apărător e Cor. Brediceanu.

După sortirea juraților și luarea naționalului dlui Păcășianu, s'a cetește actul de acuză, care e voluminos, așa că citirea lui a recerut aproape o oră.

La provocarea preșidentului procurorul enunță, că susține acuză față de dl Păcășianu pe baza § lui 172, pot. 2. și §. 170, alin. 1 a codului penal.

După această preșidentul spune, că acuzatul a cerut să fie citiți mai mulți experți, dar fiindcă senatul depunere sub acuză n'a admis cererea, nici dlul n'a luat deciziune.

Apărătorul anunță recurs de nulitate, ear' tribunalul, pe baza §-lui 288 al procedurii pen., respinge cererea, neadmițând pe experții ceruți.

Procurorul Daniel declară, că acuză pe dl Păcășianu, din cauză, că chiar admițând că tratează momente adevărate istorice, a adăos no țipe și atacuri agitatorice contra legilor sancționate; apoi scrie dezonant despre Maghiari și egită pe Români contra Ungurilor.

Să cetește prin translator introducerea la »Cartea de Aur«, după care preșidentul pune mai multe întrebări dlui Păcășianu, voină a scoate la iveală tendința atribuită autorului, că n'a voeit să scrie istorie, ci să agită.

După 12 ore terminându-se procedura de dovedire, se otesc întrebările, la cari au să răspundă jurații și ședința se încheie.

La 3 ore p. m. se continuă pertractarea. Ea se începe cu rechizitoriul procurorului, care halucinează zicând, că Români gravitează cătră România, și își dau toată silința, ca să se rupă de cătră Ungaria și să se alăture la România. Mișcarea aceasta (!? R. »Trib.«)

e periculoasă, fiindcă în Ungaria locuiesc aproape 3 milioane de Români și s'nt aproape de România, care încă îi îmbărbătează la mișcarea aceasta. Spune mai departe, că dacă acuzatul ar fi produs numai citate din autorii români n'ar fi ridicat acuză, dar acuzatul la fiecare pas se oprește, își spune păreriile sale contra legilor existente, contra uniunii Ungariei cu Transilvania, agită la ură pe Români contra Maghiarilor. Se ocupă pe larg cu părțile incriminate și în urmă cere să fie osândit acuzatul.

Apărătorul C. Brediceanu persiflează pathosul, cu care procurorul 'și-a susținut rechizitoriul și arată, că domnul Păcășianu n'a făcut altceva, decât a adunat date istorice. Reflețează la punctele de acuză și arată netemeinicia acusei.

După replica procurorului și apărătorului, președintele amină pertractarea pe mâna.

Azi s'a deschis ședința la orele 8. Pe dl Brediceanu, care a trebuit să plece, îl substituie ca apărător dl avocat Dr. Ilea. Verdictul juraților la întrebările puse a fost aprobător, declarând că dl Păcășianu prin publicarea »Cărții de Aur« a agitât contra uniunii Ardealului cu Ungaria, contra Maghiarilor și contra legilor existente.

Pe baza acestui verdict tribunalul a adus sentința, care cred că vi-e deja cunoscută. (Am publicat-o în nr. de ieri. Red. »Trib.«)

Alarma din Careiu.

Ca să nu treacă fără senzații zilele de lucru, dl Bartha Miklós s'a băgat de clopotar la biserica rusească din Careiu și în nrul 227 al lui »Magyarország« bate clopotele în dungă și dă alarmă, că 1100 veritabili Maghiari s'nt în pericol de a fi valachizați prin diecesa gr.-cat. română de Oradea-Mare. Nu știi să rizi, sau să te îndignezi asupra atâtor mistificări și hăbăucii. Formulând dl Bartha teza după închipuirea sa pe niște premise false, niște deducțiuni tot atât de false, începe cu povestea, că acești Maghiari veritabili au venit de adăst în Alma în țară dar s'a păgânii au primit botulă de la moșiașii din Constantinopol și au trăit viața de o mie de ani ca Maghiari gr.-cat. până în ziua de astăzi.

Câte afirmări, atâtea neadevăruri. Sărmanii de Ruși, istoriografil maghiari atâtea numiri le-au mai dat, încât încep a le fi rușine de originea lor, ca copilului nelegiuit de atâția țărini.

Dar' de când frasa și minciuna au devenit surori de cruce și minduna e vorbă; căci e constatât în mod nediscutabil, că Rutenii o parte au emigrat în Ungaria și au fost primiți aici sub regii Andreiu I., Coloman și Andreiu al II-lea, ear' altă parte au venit sub conducerea principelui Koriatovios isgonite din Podolia și cu permisiunea regelui Carol Robert au fost colonizați în părțile Maramureșului, conservându-și religiunea și datinele aduse din Rusia și după așezarea lor aici (vezi L. Alb. Wyuk. Kajaloviz Hist. Lithvan, P. I. C. VIII. pag. 303. Nic. Schmith Episcopus Agridus P. 1 p. 219.270). Dar' la a. 1377 manifestând închinări spre schismă, Ludovic cel Mare a demandat lui Emérico, episcopului de Agria, a-i readuce din nou la biserica catolică (Schmith Episc. Agridus P. 1. pag. 293). Astfel de balansări între unire și schismă s'au observat și mai târziu între Ruteni, căci se face amintire, că sub episcopul Taraskovici eară s'au întors vr'o 400 de preoți la unire (Dpl. Georgii Lippay A. Episc. Strigon. ad a. 1655. Péterfy concil. Hungar. P. 1. pag. 697).

Dintre cei reînțorși să amintește și monahul Petru Parteniu din ordul Basilicilor și successorul în episcopie al lui Taraskovios, care pe lângă trecerea sa la biserica cat. totuși e chirotonit în episcop, de Stefan Schimovios, episcopul Belgradului, și alți doi episcopi schismatici. Când a ieșit la lumină duplicitatea lui Petru Parteniu, de frica să nu fie depus, a cerut patronajul episcopului de Strigon. Alexandru VII. papa dela Roma la intervenirea aceluia l'a absolvat și l'a confirmat de episcop.

La 1692 s'a ținut sobor la Muncaci și 200 de preoți au subscris formula de credință edată de Paul al V-lea, în care sobor s'a și statorit de limbă liturgică pentru Ruteni, limba paleo slavă. Asta limbă fu folosită de veacuri atât în diecesa Muncaciului, cât și în biseri-

cele rutene îngremlate diecesei Orădane până în timpurile mai nouă, când limba maghiară a intrat cu forța în Măcău sub Alexandru Kibay și George Székely, în Porosalma sub Ioan Szobosha, ear' în Careiu sub Ignatie Parushanios. Înalta Nunțiatură apostolică de Viena cu data 19 Dec. 1866 nr. 223 s'a pronunțat prima oră în cauza limbii liturgice maghiare »oprid ori-șe strămutări în limba liturgică, impunându-se strins ca să se păzească în întreg limba slovească ca liturgică și să nu cuteze a introduce în biserica administrarea sacramentelor sau în alte funcțiuni limba maghiară«.

Ne e încă în viaă memorie agitația ce au desvolat Rutenii pentru introducerea limbii maghiare în biserica și care agitație e îndreptată în primul plan contra bisericii noastre române. A fost deci binevenită vacanția postului prețese al Rutenilor din Careiu, ca să înceapă asaltul în contra diecesei orădane, pe motiv că valachizează. Șapte parohii rutene se află în întreaga diecesa, în cari guvernele diecesane n'au aplicat alți preoți, decât pe cari au fost sau de origine ruteană, sau de aseia, cari au absolvat teologia la Ungvár și 'și au însușit atât din limba ruteană, cât și din limba maghiară, cât și din preoții Preasfinției Sale Firczak dela Muncaci, ba aceste guverne au fost atât de concesive față de credințioșii ruteni, încât au fost cu considerare și la persoana dorită de credințioși. Astfel a ajuns de preot la Măcău nu candidatul episcopului orădan, ci al poporului, tot de dragul păcii fu numit de preot rut. la Nyir Ácsád tinerul preot Victor Bistrac, tot prin voința credințioșilor a ajuns de preot rutean la Careiu și rep. Ignatie Pazuchanios, ear' de prezent tot la insistența partidei mai moderate fu denumit de preot rutean George Kávápi, care ca teolog absolut dela Ungvár are calificatiunea cerută din limba ruteană. Poftim, die Bartha! să arătați nu cu vorbe late, ci cu argumente logice și cu fapte unde și în ce mod valchizează ordinariatul orădan? Noi ne putem provoca la pastoralele episcopilor latini, cari impun credințioșilor lor slovași și germani cu forța limbii maghiară, un singur Rutean valachizat ne

deșteptat. Românii dela fire e toleranți și ei e asuprit, cum ar asupri dar' pe alții? Dar' în firea lucrului zace, că cine în ce e păcătos, despre aceea învinește pe alții. Nu de mult numai la 15 Iunie a scris în »Magyarország«, că statul maghiar nu cunoaște corporațiuni autonome după rase, pe ce motiv pretinde dar' dismembrarea parohiilor rutene de Careii din legăturile ierarhice ale diecesei orădane? Dacă Rutenii gr.-cat. din Careii au drept a se dismembra din diecesa orădană, pe motiv că e română, atunci pe acei motive pretindem și noi dismembrarea parohiilor române, cari se mai află pe teritoriul diecesei rutene sau de v'e place maghiare a Muncaciului. Dacă ni-se dau garanții în această privință, nu cred că se află suflare românească, care nu se va învoi la firg.

George Șuta.

Revista estera.

Germania.

Știrea despre o înțelegere între guvern și majoritate în privința tarifului vamal se adevărește. Înțelegerea a urmat pe baza, că orzul de nușet se poată fi încercat cu o vamă sub trei marce, ear' cel de bere cu 4 marce. Compromisul acesta pare a cere deja o jertfă, căci, după-cum se vestește din München, ministrul Riedel ar vr'e să se retragă, fiind contra ori-cărei urcări.

Rusia.

Prin un uoz împărătesc s'a înființat o administrație principală separată pentru navigațiunea comercială și porturile Rusiei. Șef a fost numit marele principe Alexandru Mihailovici.

Societatea slavă de binefacere a votat 10000 ruble pentru fugarii macedoneni. Suma a pus o la dispoziția consulatului rus din Macedonia.

Știri meruante.

Lordul Kitchener a sosit în Aden, unde s'a pus în conțelegere cu comandantul Maitland referitor la campania din țara Somali.

Tuturor răscolaiților din Columbia li-s'a acordat amnestie. Prisonerii politici au fost liberați. În Panama au fost mari sărbări de pace.

Din Năsăud.

(Cheștia directoratului dela gimnasiul superior fundajional din Năsăud).

În nr. 202 al preșutului d-voastre ziar a fost espus în mod demn și obiicit istoricul dezvoltării acestei grele, neplăcute ba după-cum s'a zis chiar ridicole cheștii, precum și stadiul, în care se află de prezentă, când a-4 a alegere de director nu a obținut aprobare mai înaltă, — s'a apreciat după merit și s'a caracterizat ținuta nedeamnă, necinstită și neromânească a dlui director substituit impus Ioan Gheție.

Se întrebau acum oamenii de suflet, fruntașii inteligenței ai grănițelor: »Oare la ce s'firiș și cum se va rezolva și finaliza această cheștie«.

În cele următoare împărțesem vederile unui număr însemnat de inteligenți din districtul regimentului al II-lea de graniță arătând:

- I. Motivele din cari dl Ioan Gheție nu poate fi și nici nu va fi director definitiv legal al gimnasiului superior fundajional din Năsăud.
- II. Greșelile nejustificabile comise în această cauză de însăși comisiunea administratoare.
- III. Modul de rezolvare și finalizarea acestei cheștii.

I.

D-nul Ioan Gheție actual director substituit impus de guvern nu poate și nu va fi director definitiv în mod legal din următoarele motive:

- 1. Nu l'a voit și nu-l vrea corpul profesoral.
- 2. Nu l'a voit și nu-l vrea comisiunea administratoare de fonduri.
- 3. Nu l'a voit și nu-l vrea comitetul fondurilor.
- 4. Nu-l voiește nici o suflare grănițerească și Român de omenie.

1. Am zis că nu l'a voit și nu-l vrea corpul profesoral. Aceasta e prima corporațiune, care e competentă să-și espună vederea sa asupra aptitudinii respective, capabilității și meritului ce-l are cineva pentru de a l'ise da acest onorific post.

Ce a făcut această respectabilă corporațiune?

Când dl Ioan Gheție a convocat prima conferență prezentând o scrisoare, prin care d-sa era impus de director substituit, corpul profesoral, stăzând prin acest act violarea celui mai sfânt și cardinal drept al comisiunii administratoare de fonduri, care singură era competentă și îndreptățită pe baza statutelor sancționate de M. Sa, ca să aleagă directorul gimnasiului, s'nsărăinat pe deoceanul corpului profesoral pe respectabilul profesor Dr. Ioan Mălaeu, ca espunând motivele, din cari dl Gheție nu poate fi directorul gimnasiului nostru, să-l roage, că respectând dreptul, ce-l are comisiunea și numai dinsa, să nu pună bețe în roate, ci să-și depună mandatul în mâinile Escelenței Sale, lăsând curs liber pentru umplerea postului de director în mod firesc și legal.

Ce credeși, că a făcut acest domn? A ascultat statul și rugarea colegilor sei?

De unde! A zis numai scurt și în modul cum numai unul ca d-lui o poate zice: »Faceți d voastră ce v'e place, eu sânt om sărac, nu m'e voiu împotrivi ministrului«. Cu alte cuvinte »dați-v'e voi de roata cu toate drepturile voastre sancționate, ce-mi pasă mie, mie-mi trebuie rang și parale«.

Văzând corpul profesoral atâtea indolență, a luat un protocol formal, pe care l'a înaintat la Ilust. Sa dl director suprem.

În acest protocol corpul profesoral li dă noului substituit de director Ioan Gheție vot de neîncredere, neținându-l demn de a sta în fruntea aceluia splendid gimnasiu, din care fiecare cărămidă e frământată cu sângele grănițelor bravi luptători, căzuți în sângeroasele lupte pe câmpiile Europiei.

Acastă corporațiune nu-l voiește nici acum și nu se află în întreg corpul profesoral decât un singur individ, care din dușmanul de moarte de odinoară al lui Ioan Gheție a devenit amicul lui din speculă materială, făcându-se un lingău. Acest lingău e născut din mamă de Săouiu și figura odinoară, ca »mare grănițere«, ajungând pe această titulă și membru de scurtă durată și tristă memorie în comisiunea fondurilor, din care după 2-3 luni »de activitate« a trebuit să se retragă cu rușine.

Numele lui deocamdată îl răstăcem în speranță că-și va reveni în fire.

Oare pentru-ce nu-l voiește corpul profesoral?

Acest corp fiind în strinsă legătură și în imediata coatingere e convins cum că nu dl Ioan Gheție e chemat ca să umple postul de director, neavând nici studii pedagogice fundamentale, ca și alți distinși colegi ai d-sale, neavând trecutul, ce se poiește dela șeful unui institut, care înainte de toate are să cultive moralul. Nu voiesc să recapitulez faptele scandaloase săvârșite în cărăme, în căsi private și în școală de acest trufaș individ, fiind aceste fapte perlongum et latum pertractate și recitate în prefețele noastre »Tribuna«, »Gazeta Transilvaniei« și »Tribuna Poporului« dacă nu și în altele și până azi stau deschise și nedesmițite. Nu-l voiește corpul profesoral fiindcă după cum evident reese din faptele lui de până acum s'a făcut și e unealta guvernului, profesorii și publicul v'd în dînsul un detectiv, denunțator, fals informator pentru superiori.

Până ad absurdum a mers acest domn, pentru de a se recomanda directorului suprem. Amintesc un singur caz: Un profesor tinăr fiind împedat de a se prezenta la o oră de prelegere, la înfierat în protocolul de clasă în rubrica școlarilor absenți scriind »Profesorul nu s'a prezentat la oră« fapt de care s'a scandalizat nu numai întreg corpul profesoral, ci și publicul din Năsăud și jur, — altele fiind căile disciplinare pentru profesori. Apoi oare dlul căte absenții de felul acesta ar fi putut căpăta și căte inferări ar fi meritat prin protocoalele de recompensă.

Pe noi din alt punct de vedere nu ne-a supărat rău faptul acesta, fiind respectivul profesor întocmai așa ilegal impus de directorul suprem, pe cum și șeful lui de ministru — ear' de noi ambii străini. (Va urma).

Daruri de Crăciun pentru săracii nostri.

»Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și vieșă vecinică«.

Inscripția pe icoana Maicei Domnului, din localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

E frig! Corpul omenesc are acum ca nici-când altă-dată, mai multă trebuință și de adăpost și de alimente și de îmbrăcăminte. Oși mai favorizați de soarte, cei înzestrați dela bunul Dumnezeu cu averi, și-au adunat până în acest timp de amorie, în jignițele lor cele trebuincioase pentru traiu. Mulți s'nt între noi însă, cari deși muncit-au din greu în tot timpul, nu le-a fost dat să aibă tocmai pentru acest anotimp al oriveșului și înghețului cele mai neapărate pentru înolăzirea corpului și a inimii. Ajuorarea celor lipsiți e una din datorințele creștinești profesate de Iesus-Ornul, care pentru a noastră mântuire s'a născut, a viețuit între noi, moarte a luat și earăgi a înviat.

Învțăturile dumnezeiești ale mântuitorului lumii să înolăzească mai ales acum inimile noastre pentru lucruri bine plăcute și lui D-zeu și oamenilor.

Conduc de aceste considerațiuni de înaltă morală creștinească, comitetul Reuniunii noastre de câțiva ani încoace își numără între a sale datorințe a apela la inimile generoase pentru câte un picur de balsam vindecător pe seama celor lipsiți. Câte mame văduvite și numai cu sufletul în oase și înconjurate de numeroși copii, căți orfani nevinovați și căți oameni scăpătați și neputincioși v'erșat-au lacrimi de mulțumită și înălțat-au rugăciuni de recunoștință pentru toți aceia, cari îndurare au avut pentru ei, și earăgi căți din cei milostivi n'au avut mulțumirea sufletească bine știind, că din darurile lor, părtași au făcut pe cei cari vrednici s'nt de miluire.

Rugămintea noastră prea umilă de data aceasta este, ca cei cari nu trăiesc în lipsuri să binevoiască a ne sta și acum într'ajutor la împlinirea acestei datorințe creștinești.

Darurile s'nt a se preda în localul Reuniunii noastre și se vor împărți între săracii nostri în ajunul sărbătorilor Nașterii Domnului.

Sibiu, 12/26 Nov. 1902.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Vic Tordășianu, Ioan Apolcan, president. notar.

Cronica zilei.

Sibiu, 26 Nov. n. 1902

Instalarea noului metropolit al Bucovinei, Dr. Vl. de Repta s'a facut Dumineca cu o solemnitate deosebita.

Din partea metropoliei Moldovei si Sucevei asista un delegat trimis de I. P. S. S. metropolitul Partenie.

Dupa terminarea serviciului divin si dupa ce vicarul metropoliei bucovinene oferi carja si mitra noului Metropolit, acesta tinu o frumoasa predica.

Numerose telegrame de felicitare au fost primite ieri la Cernauti din Romania si din diferitele tari locuite de Romani.

Dela Ligă. Luni seara dl Dr. G. Popovici din Bucovina, vice-presedintele Ligii Culturale a tinut la Ateneu o conferinta, inaugurand seria pe care o vor tine mai multi fruntasi ai vietii publice din Romania.

Alegere de medic in Reşinari. Dumineca 23 Nov. s'a servit alegerea de medic in comuna Reşinari, alegandu-se cu adamaşina vrednicul tiner Dr. Ioan Bucur. Nădejduim, ca prin aceasta alegere, comuna Reşinari a oştigat un sta p al propagării culturale.

Concert in Sibiu. Precum aflam cu placere, celebrul nostru cantareţ de operă, baritonul Demetriu Popovici, intentioneaza a da la inceputul lui Decembrie a. c. aici in Sibiu un concert. Credem ca publicul sibian si din jur va primi cu bucurie aceasta stiire si nu va scapa ocaziunea de-a pute din nou admira pe domnul Popoviciu in arta sa.

Tolstoi doctor de onoare. Din Petersburg se anunta ca universitatea din Dorpat a oferit contelui Leo Tolstoi diploma de doctor si l-a ales de membru onorar.

Atentat contra guvernului din Moscova. Din Moscova se scrie ca in noaptea de 19 spre 20 a. c. s'a comis un atentat contra guvernului Wersoff din Moscova. Pe cand guvernul se departa din casina aristocratilor cinci necunoscuti l'au atacat; guvernul insa si-a scos revolverul si a puscat asupra atacatorilor, cari au fugit. Dintre atentatori doi au fost raniti.

Calea ferata cea mai nordica a Europei. In zilele aceste s'a deschis si s'a predat comunicatiunii estrema cale ferata din nordul Europei: Gellivara-Often, care are de scop sa mijloceasca transportul de metale din Norbotten in portul norvegian Norvik. Proiectul de construire a acestei linii exista de 20 de ani, dar in cauza greutăţilor numai acum s'a putut executa.

In partea Norvegiei pe o esteniune de 41 kilometri sunt 17 tunele. Linia ferata gvediana este de 229 km. lungime cu trei tunele.

Vapoare cufundate. Din Orşova se telegrafeaza ca aproape de acolo s'a inecat in Dunăre o baroa mare in care se aflau muncitori. Treizeci din acestia s'au inecat. Vaporul danez Knud, fiind ciocnit langa coasta engleza, aproape de gura rului Tyne, de vaporul englez Swaledale, s'a inecat. Capitanul si sapte marinari au perit. Ceialalti au fost scapati.

Vulcanii in America-centrala. Times primeşte din San Francisco, (Statele-Unite, langa Oceanul-Pacific), o telegrama in care se anunta ca au sosit acolo o mie de fugari din Guatemala, unde s'au petrecut ultimele eruptiuni vulcanice. Fugarii spun ca in aceste eruptiuni mai multe mii de Indieni au murit sufocati sau arsi de lava arzatoare si de petri infocate. Vulcanul Fasko isi continua eruptiunile in mod spaimantator. Bande de briganzi strabat districtul, devastandu-l, omorand si je tuind pe fugari.

Excursiune pe campile Plevnei. La Iasi, studentimea romana prepara o excursiune pe campile Plevnei din Bulgaria. Iegonii au facut o primire entusiasta acestei propuneri si se ordea ca ineurand cateva sute din estăţenii capitalei Moldovei, la care se vor adauga si alti locuitori din diferitele orase ale ţării, vor ave ocaziunea sa viziteze campile udate la 1877, cu sângele eroilor romani cari au dat independenţa si regatul.

A aparut: Sămănătorul nr. 33 cu urmatorul sumar: Trei zi, trei noapte, de A. Vlaşuţ. — Despre Bălcău, de G. Bogdan-Duică. — Noapte de vară, de Ioan Bărcănuş. — Cântăreşa satului, de Z. Bărcănuş. — Populară grecescă, de Rosmarin. — Meiancolie, de St. O. Iosif. — Şoita dela ţară, de M. Florian. — Doina nopţii, de Almeida. — Cărţi şi reviste, răspunsuri.

Directori: A. Vlaşuţ şi G. Copbuş. Redacţia: Bucureşti, str. Regală nr. 6. Preţul abonamentului pe an 10 lei.

Accident pe tren. Din Petersburg se anunta ca la gara din Kasimovka (guvernamentul Ecaterinoslav) s'au ciocnit două trenuri de povară. Uasprezece vagoane s'au micşit şi patru funcţionari au fost greu raniti.

Şi-a fript copilul. O femeie din Satul-nou in Toronto, din cauza negrişei, şi-a fript copilul in cuptorul de pâna. Anume, băieţelul de 4 ani al unui lucrător la calea ferată, s'a băgat in cuptorul de pâna şi s'a culcat. Mama copilului având toamă să coacă pâna a aprins foc in cuptor fără să fi cercetat nu cumva este ceva in el. A mers apoi să-şi vadă de lucru şi numai într'un târziu l'a să părut suspectă absenţa copilului. A dat să-şi caute, şi aducându-şi aminte, că are datina să se culce in cuptor a alergat să sfinşă focul, dar era prea târziu. Copilaşul era deja fript de tot.

Regele tunurilor a murit. Ieri am dat ştirea, că regele tunurilor Friedrich Alfred Krupp a fost milit de guvernul italian să părăsească insula Capri şi astăzi aoseşte ştirea din Essen că bogatul posesor al uzinei de tunuri, numite după numele sau, a murit in vila Hügel in urma unei apoplezii de inimă. Krupp, care a murit in vârstă de 80 de ani, a moştănit dela tatăl său fabrica de tunuri, şi prin îngrijirea sa a adus o la starea de înflorire. Uzina sa de tunuri a fost cercetată de mai mulţi domnitri şi însuşi împăratul Wilhelm l'a distins cu prietenia sa. Răposatul a fost consilier intim de comerţiu şi începând din 1893 a fost membru al Reichstagului şi al consiliului de stat din Berlin. Artileria tuturor statelor, afară de Franţa şi Anglia, e provăzută cu tunuri procurate din uzina lui Krupp. Numai in anul 1894 s'au expedit pentru 34 de state 25000 de tunuri.

Dare de seamă. Cu ocaziunea petrecerii cu dans aranjată de tinerimea română din Deva şi jur la 9 Nov. 1902, au mai incurs dela domnul George Pop de Băseşti 20 cor., cari adaugându-se la suma de 184 coroane 70 bani, a rămas pentru înfrumuseţarea internă a biseriei un venit curat de 204 coroane 70 bani. Primească deci şi pe calea aceasta marinosul domn pentru concursul dat, in numele comitetului aranjator, cât şi in numele episcopiei biseriei gror. din Deva, cele mai călduroase mulţumite. Deva la 22 Noembrie 1902. Dionisiu Ardelean, episcop-casuar.

Dela teatru.

Opereta in trei acte Liliacul. ce s'a jucat aseară îşi are de basă o hazlie farsă. Gabriel de Eisenstein i-a fost jucat prietenului său, notarului Dr. Falke, festa espunându-şi in costumul său de liliac risului public, când se reintoarseră bine dispuşi dela un bal mascat. Notarul Dr. Falke la rindul său vine să-şi facă haz de amicului său Gabriel de Eisenstein, care bătându-şi servitorul a fost condamnat la carcer de 8 zile. Eisenstein inainte de a se duce să-şi facă tomniţa este dus de amicului său Dr. Falke la un supe la principele Orlovski, unde îşi petrece ca cavaler necunoscut cu directorul de carcer Frank. De absenţa lui Eisenstein se foloseşte Rosalinda, femeia lui Eisenstein, şi primeşte in vizită pe vechiul ei cunoscut profesor de musică Alfred. Doamna Eisenstein îşi petrece bine cu Alfred când eată că vine directorul de carcer, care in credinţă că-şi duce la inchisoare pe Eisenstein îl incheide pe profesorul de musică Alfred, pe care vându-şi îmbrăcat in halatul lui Eisenstein, îl ţine drept de acesta. Farsa se continua la curtea principelui Orlovsky unde afară de profesorul de musică, deja incarcerat, se întănesc toţi la o petrecere plină de surprinderi neplăcute. Bărbaţi făcând curte amoroşelor şi femeile măritate distrăgându-se cu alţii. In actul al 3 lea urmează desvăşirile şi hazul. Opereta peste tot a fost foarte bine cântată. Musicaafară de actul al treilea, unde a fost prea forte, e acomodată operetei. Dintre cântăreţe s'au distins Iosifina Schwarz şi Marianna Cogler. Bine a cântat şi Ida Baier. Ludwig Harold, Max Nekat, Franz Redl, Rudolf Schneeweis, Carl Olachinsky şi Camillo Morocutti şi-au jucat roleele esact.

Mâne vine la rând din nou firma de comedi Blumenthal şi Kadelburg. E vorba de piesa Die Orientreise, bogată in figuri pline de umor, situaţiuni comice. Ne putem deci aştepta la o seară plăcută. — Pe Sâmbătă e in pregătire opereta Das süße Mädel. In Viena şi Berlin se presintă aceasta operetă aproape zilnic, câştigându-şi o popularitate uriaşă. Pe scena noastră încă va deveni o piesă de atracţie.

Ştiri economice, comere. industr. jurid.

Nouă mine de cărbuni. In munţii judeţului Dâmboviţa s'au descoperit întinse straturi de cărbuni, cari se exploatează de o societate.

Până in prezent, cu toate greutăţile ce se întâmpină, s'au scos 30 vagoane de cărbuni de o calitate superioară.

Ville din România. După ultima statistică întocmită la ministerul domeniilor, ville din România ocupă in anul acesta o întindere de 142.714 hectare, dintre care 132.021 vii vechi, 9068 vii replantate cu viţă indigenă şi 1622 cu viţă americană.

O dispoziţie umană. Ministerul Horánszky a dispus, ca şi funcţionarii inferiori, servitorii şi diurnişii să capete in caz de inbolnăvire diete şi spese de cură, dacă dovedesc, că nu s'au inbolnăvit din vină proprie.

Milioane făcute fum. Direcţiunea regiei tutunurilor din Budapesta publică datele, cari arată câte milioane a încasat din vânzarea produselor de tutun. Țigări s'au vândut 247 mil. 299.821 bucăţi, ţigaretă 590 mil. 544.145 buc., tutun 214.384 chlgr. tabac (de nas) 22.072 chlgr. Suma încasată din 1 Ian. până la finea lui Iunie e de 50 mil. 488.361 cor.

Tirg in Arpaşul de jos se va ţine din 14—16 Dec. a. c. in locul celui neţinut in Octovrie.

Vânzarea de sămînţe de pădure. Ministerul r. u. al agriculturii a alcătuit un conspect despre sămînţele de pădure, oferite spre vânzare de către proprietarii de păduri din ţară, care se poate consulta in biroul camerei de comerţiu şi industrie din Braşov.

Bibliografie.

Dreptul civil român. A aparut vol. II. din preţutul op „Dreptul civil român” de dl C. Nacu, profesor la universitatea din Bucureşti. Volumul acesta pe o estindere de 910 pagini 8°, mare sub titlul: Despre succesiuni, despre donaţiuni între vii şi despre testamente, despre contracte sau convenţiuni — cuprinde cele mai însemnate părţi din dreptul privat. Dl C. Nacu este cunoscut ca un jurisconsult de primul rang in România. Opu seu e tratat cu un mare aparat ştiinţific şi practic. La fiecare pagină observăm exprimate in modul cel mai clar vederile savantului şi praxa juridică de toate zilele. Recomandăm cu toată căldura juriştilor nostri procurarea acestui op de mare valoare pentru toţi Românii, cari se interesează de ştiinţa şi de justiţia regatului român. Preţul vol. II. e 12 lei. Se află de vânzare la librăria I. V. Soescu, in Bucureşti.

Meteor”, este titlul unui roman apărut de curând in volum. Autorul este dl Vasile E. Moldovan, bine cunoscut publicului. A publicat până acum o mulţime de poezii şi mai multe scrieri in proza. Meteorul este un roman basat pe studiu profundat şi pare predilect al autorului din sfera spiritismului şi a alchimiei. Este prima lucrare la noi in jenerul acesta, primul roman care tinde cunoştinţe din cadrul ştiinţei. Pe lângă tendinşele urmărite de autor in romanul seu, Meteorul este o lectură simpatică, interesantă şi captivatoare; in stil destul de uşor. Recomandăm publicului acest roman, convinsi fiind, că le va câştiga plăcerea.

Să poate procura dela autor, precum şi dela redacţia noastră, cu preţul de 1 coroană.

A aparut: Teologia păstorată de Dr. Isidor Marcu, canonic metropolităen. Vol. I. Didactica pastorală. Blaj 1902. Preţul 4 cor. (Rom. 4 l. 50 b). In mica noastră literatură teologică era adănc simţită lipsa unui op de teologie pastorală. Lipsa aceasta e suplinită in mod demn de numele autorului prin opul de faţă, care se ocupă in acest vol. I. indeosebi cu Didactica pastorală, adică cu Homiletica şi Catechetică. Cartea va face servicii escelente nu numai clerului, ci chiar şi învătătorilor. Autorul promite a scoate in curând şi Liturgica şi Hodegetica pastorală, ca opul să fie complet.

Carnetul roşu” este titlul unei interesante novele nihiliste, tradusă din germană de Moşul şi apărută zilele acestea. De vânzare la tipografia A. Murşan, Braşov. Preţul 60 bani.

„Cartea de Aur“.

Volumul al doilea din „Cartea de Aur” a dlui T. V. Păcăştian, a cărei apariţie am anunţat o dăunăzi, este de următorul cuprins:

1860. Senatul imperial (inmulţit). — Adresele Românilor. — Memorandul senatorului Mocsonyi. — In chestia metropoliei ortodoxe române. — Şaguna scasă. — Noua constituţie oştocată. — Petiţiunea sinodului din Sibiu. — Conferinţa naţională din Timişoara. — Conferinţa confidenţială. — Două petiţiuni. — Petiţiunea Românilor năşedeni. — Convocarea adunării naţionale. — Petiţiunea Românilor din Haşeg. — Dispoziţii prealinate cu privire la Ardeal. — Incheierea anului.

1861. Revistă. — Conferinţa naţională din Sibiu. — Rescriptul împăraţesc din 16 Ianuarie. — Conferinţa regnicolară din Alba-Iulia. — Andreiu de Mocsonyi despre situaţie. — Patenta împăraţescă din 26 Februarie. — Congresul Sârbilor. — Glas de frate. — Lupte parlamentare in dieta din Pesta. — Lupta in comitate. — Senatul imperial. — Proiectul Românilor din Banat. — Din fundul regiu. — Universitatea săsească. — Inaugurarea Asociaţiunei. — Zădărnicierea intrării dietei ardelen. — Cădere a cancelarului Kemény — Guvern nou in Ardeal.

1862—63. In chestia despărţirii hierarhice. — Declaraţiunea lui Andreiu de Mocsonyi. — Apărarea şcolălor române din Banat. — Adresa districtului Năşed. — Congresul politice-naţional din 1863. — Planşoarea Românilor bănăţeni. — Incheiere.

A aparut: Anuarul Societăţii pentru fondul de Teatru român pe anul 1901—1902. Anuarul conţine date foarte interesante. — E de dorit ca fiecare să-şi cetească spre a face idee basată despre starea societăţii de teatru român.

Novela, de Ioan Pop Reteganul, este titlul unui volum ce a apărut acum in Bucureşti, in editura librăriei Leon Aloulay. Conţin bucăţile: Fiuşa Năşed, Căpitanul, Tudorica, Mîntă de muiere şi pace! Bietul Istod, Mîtru Pasculus, Petrea Iovului, şi se află de vânzare la autorul in Reşeg, preţul 1 cor. — Tot acolo se află şi scrierea lui Novela şi Schişi, asemenea cu preţul de 1 coroană. Această scriere conţine: Biserica poacăinşi, Blândocul, O inimă nobilă, Nenea Aleo, Popa Toma, Salvia şi Susana cea nebună. Ambele aceste scrieri le recomandăm ceteritorilor nostri ca scrieri morale şi lesne de pricepat.

Geografia Ungariei şi elementele din geografia generală pentru şcolile populare, de Dr. Nicolae Pop. Ed. tura IX., îndreptată şi acomodată celui mai nou plan de învăţământ Braşov, 1900. Editura lui H. Zeidner. Preţul broşurat cu harta Ungariei in negru 50 bani, colorată 60 bani.

Dicţionar mitologic de Gavriil Pop, canonic in Blaj. Patru broşuri. Preţul fascicolului ultim 20 bani. Întreg opul nelegat costă numai 1 cor. 45 bani cu portul-postal împreună. Opu acesta ume un gol foarte simţit la noi. Se estinde pe 294 pagini 8°, şi se află de vânzare la autorul in Blaj. Recomandăm cu toată căldura această interesantă carte tuturor acolora, cari doresc să-şi desfăşoare fantasia prin frumoasa lume a mitologiei antice.

„Din largul lumii“. Note din călătorie, de Radu D. Rosetti. Constanţa. Ed. tip. Fraţii Grigoriu 1903. Preţul 3 lei. — Un drăgălaş volum cu ilustraţiuni, in care cunoscutul autor îşi descrie cu o măiestrie plină de sentiment impresiile din călătoriile lui prin Italia şi Bucovina.

A aparut in editura librăriei H. Zeidner, Braşov, întâia carte a copiilor sau Abeţarul ilustrat pentru I. clasă primară de St. C. Alexandru. Preţul 40 b. Cartea este aprobată de consistorul din Caransebeş. Tot acolo au apărut: A doua carte pentru d-prinderea limbii maghiare in şcolile pop. române de Franco Koos şi Iosif Goldiş. Preţul 50 b. Elemente de fizică pentru şcolile pop. de Ioan Dariu. Preţul legat 60 b şi I. şi II. caiet de desen cu figuri pentru şcolile primare. Preţul fiecărui caiet 20 bani.

A aparut: Carte de compunere pentru şcolile primare, lucrată după treptele formale de Iuliu Biru, inv. cursul I. pentru cl. III. şi IV. Oraviţa, 1902. Preţul 50 bani. Cursul II. pentru cl. V. şi VI. va apăre până la 15 Sept. Cartea se capătă la autor in Tievaniulmare, p. u. Kákova.

Tabelele şi măsurile. Manual ajutător la învăţătura, de A. Minişan, inv. în Sân-Micuşul-mare. Ed. III. Arad. Preţul 10 bani.

Ein Vorschlag zur Reform der Handelsstatistik von Alois Pollak. Viena 1902.

A aparut cartea înainte anunţată a dlui Dr. Augustin Bunea, din care am dat un capitol la foiaş. Titlul complet al cărţii e: „Episcopii Petru Paul Aron şi Dionisiu Novaocivici” sau „Istoria Românilor transilvăneni” dela 1751 până la 1764, de Dr. Aug. Bunea, canonic metropolităen. Cu 250 documente române, maghiare, latine, franceze, italiene şi germane, publicate in întregime ori in extras. Blaj, 1902. Tipografia Seminarului Archiepiscopăen. Întreg volumul se estinde pe 498 + XIX., laolaltă 517 pagine, format de 8° mare. Înfaşigarea esterioră a considerabilului volum este foarte atrăgătoare; hărtia fină şi tiparul frumos fac onoare tipografiei din Blaj, care a luat un avânt in timpul mai nou.

In „Prefaşa” autorul accentuează necesitatea literaturii naţionale, cu deosebire a istoriei, care să ne desvălească şi lumineze trecutul in toate fazele, se ne pricepem prezentul şi să ne îndrumă in viitor. Caracterizează apoi epoca cu care se ocupă, şi arată metoda ce a urmat in studiul seu, cum şi izvoarele din cari şi-a scos materialul: arhivul metropoliei şi biblioteca archiepiscopăenă din Blaj, biblioteca Bruck-n'hal din Sibiu, colecţiunea Rosenfeld şi Benigni, arhiva comitatului Făgăraş, arhiva statului şi a curţii din Viena. In cercetări a fost ajutat autorul de d-nii Arseniu P. Bunea, N. Togan (Sibiu), Alex. Belle, protonotar (comit. Făgăraş), Dr. Tr. Val. Frenţiu (Viena), Iosif Steroc-Şulinşiu (Sibiu), Nic. Iorga (Bucureşti), Ioan Bianu (Bucureşti), Ioan Boroş, canonic (Lugoj) şi Vincenţiu Babeş (Budapesta).

După tabla materiilor urmează expunerea istorică, in 29 capitole, pe 492 pagine.

Urmează apoi un „Adaus” pe 152 pagine cuprinzând documente foarte preţioase, şi in fine „Indicele persoanelor şi numelor geografice”, foarte folositor la volumele aşa de mari.

Opu acesta, care înseamnă un real progres pentru istoriografia română şi un monument nou pentru eruditul autor, costă 4 coroane 50 bani (pentru România 5 lei) şi se poate procura dela autor in Blaj, ori dela librăriile române din patrie.

Călăuză ţeranului sau cartea absolventului şcolii primare de ambele sexe. Intocmită de C. Dimitriu, inv. în Giurgiu. Tip. Nic. Pandelescu 1901. Preţul 1 leu. Opu cuprinde o mulţime de sfaturi pentru ţeranul român.

„Versuri” de Demetriu. Un drăgălaş volum de poezii a apărut in ediţia asociaţiunii „Arta” din Buzău, cu titlul simplu de mai sus; autorul anonim Demetrius este un tiner originar din Transilvania. Volumul acesta este inceputul publicării unui şir de lucrări ale scriitorilor nostri sineri. Preţul volumului de 160 pag., hărtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vânzare la tipografia „Crucea” in Buzău, precum şi la librăria noastră.

Sosiţi in Sibiu.

La 26 Nov. n. 1902. Hotel „Impăratul Romanilor”: Schuller, Avrig; Dr. Kain, Balaschek, Medias; Abraham, şi ficos, Ilomrod; Albert, Aiud; Müller, Iekl, From, Braşov; Klein, Kaczell, Kleinberger, Gal, Gross, Puder, Alexandrovitz, Popper, Viena; Pell, Tolnay, Duneltz, Budapesta. Hotel „Meller”: D-na Klimak, Zirko; şi ficos, Noorich; Cucu, Corbi; Gross, Făgăraş; Müller, Viena.

Teatru orăşenesc in Sibiu.

Directiunea: Leo Bauer. Joi, 27 Noembrie n. „DIE ORIENTREISE”. Comedie in 3 acte de Oscar Blumenthal şi Gustav Kadelburg. Inceputul la 7 ore seara. Pentru redacţie şi editură responsabil: George Mohan. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acţiuni: Iosif Marschall.

Metasă de Foulard dela 65 cr.

până la fl. 3.65 per metru pentru bluse şi rocuri, precum şi metasă de Henneberg, neagră, albă şi colorată dela 60 cr. până la fl. 14.56 per metru. Se trimite ori-cui franco şi plătită de vamă. Mustre se trimit franco. Pentru Svişera porto de scrieri e duplu. 1 10—10

G. Henneberg, fabrică de metasă (fil. curţii ces. şi reg.) in ZÜRICH

